

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

HUGO NYBERG

Vastaava

Johanneksentie 4 - Puh. 38 154

RURIK PITKÄNEN

Toimitussihteeri

Kalevankatu 32 B

No 3 - Maaliskuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 20 markkaa koko vuodelta

35. vuosikerta 1930

KERTOMUS SUOMEN KUUROMYKKÄIN LIITON TOIMINNASTA V. 1929

Kulunut vuosi on Suomen kuuromykkäinliiton elämässä ollut erikoisen merkillepantava ja sisältörikas siksi, että sen kuluessa Liiton toimesta heinäkuun 8—11 päivinä maamme pääkaupungissa pidettiin neljäs pohjoismainen kuuromykkäin kongressi. Tämän kongressin valmistelu ja järjestely antoi Liiton toimeenpaneville elimille runsaasti huolta ja työtä koko kuluneen vuoden alkupuoliskon aikana, kuten sen jälkiselvittelytkin kongressin päätyttyä. Tämä kongressi, jota maamme kuuromykkäipiirit jo 5 vuoden ajan olivat odottaneet, oli koonnut Helsinkiin liki 500 osanottajaa, joista noin 120 oli ulkomaisia. Sekä kotimaisten päivälehtien että pohjoismaisten kuuromykkäinlehtien selostuksista ja arvosteluista päätään oli Liittomme, heikoista voimistaan huolimatta, onnistunut varsin tyydyttävällä tavalla järjestämään mainitun kongressin.

Tämän vuosikertomuksen puitteissa ei ole aihetta tarkemmin ruveta kongressin kulkua selostamaan, koska lähitulevaisuudessa sen pöytäkirjat tulevat painosta julkaistaviksi. Mainittakoon vain, että kongressin toimeenpano oli sangen huomattava voimainpönnistus vähävaraiselle Liitollemme ja vaati osakseen pitkän ajan kuluessa toimihenkilöitten koko huomion, voimat ja ajan.

Haaraosastojemme joukkoon liittyi viime vuonna Seinäjoen ja sen ympäristön kuuromykkäin yhdistys. Seinäjoki onkin jo osoittautunut sangen sopivaksi kuuromykkäin kokouspaikaksi. Valtateitten risteyksessä ollen on sinne Eteläpohjanmaan runsaslukuisten kuuromykkäin mukava kokoontua.

Liitollamme on nykyisin 19 haaraosastoa, nim. Helsinki, Porvoo, Riihimäki, Hämeenlinna, Tampere, Turku, Pori, Vaasa, Pietarsaari, Seinäjoki, Alavus, Hämeenkyrö, Jyväskylä, Kuopio, Lappeenranta, Kotka, Viipuri, Salo ja "Heffata" Tyrväällä. Kahdella

paikkakunnalla on sen lisäksi vuoden kuluessa uusien haaraosastojen perustamistoimenpiteet alulle pantu. Kukin haaraosastomme on koettanut toimia voimainsa ja kykyjensä mukaan. Henkisistä työvoimista on Liittomme piirissä yhä edelleenkin puute. Mutta on ilahduttavaa todeta, että yhdistystyö on vähitellen tekijöitään kasvattanut. Niinpä ovat eräät nuoret kuuromykkäät vuosien kuluessa kehittyneet varsin onnistuneiksi ja innokkaiksi kuuromykkäinyhdistysten johtohenkilöiksi. He näyttävät pystyvän iloisia toiveita herättävällä tavalla valistus työhön kohtalotovereittensa keskuudessa. Tämä antaa luottamusta tulevaisuuteen nähden. Itsekasvatusaateen ja yleisen valistuksen levittäminen haaraosastojen jäsenten ja johtohenkilöitten keskuuteen varmastikin pikkumaiset, turhat riidat, kademieli ja epäluuloisuus saadaan vähemmän kuuromykkäin keskuudessa. Sen sijaan on pääsevä valtaan yhä ihanteellisemmat harrastukset ja korkeammat pyrinnot. Tärkeän valistuslevittäjän tehtävän on haaraosastoissamme saanut n. s. "Esitelmäpäiväin" toimeenpano. Niissä esiintyvät puhujina etevämmät kuuromykkäät itse sekä heidän apunaan eräät heidän opettajansa ja pappinsa. Joskus onnistutaan saamaan joku varsinaisesti kuuromykkäipiirien ulkopuolella olevakin henkilö, joka tulkin avulla heille esitelmöi. Esitelmäpäiviä ovat viime vuoden kuluessa pitäneet Turun, Riihimäen, Kotkan, Jyväskylän ja Porin haaraosastot. Ettei useammassa yhdistyksissä ole tällaista aikaansaatu, johtuu varojen puutteesta ja vaikeudesta saada sopivia esitelmänpitäjiä.

Viime vuoden aikana ovat Viipurin, Kuopion ja Hämeenlinnan haaraosastot runsain henkisin ohjelmien viettäneet Viipurin 30-, Kuopion 20- ja Hämeenlinnan 5-vuotisen toimintansa muistoa. Ylempänämainittuihin esitelmä- ja juhlatilaisuuksiin on Liiton keskushallitus koettanut lähettää ohjelman suori-uk-

sen avustajia. Sellaisista mainittakoon herrat John Sundberg, Rurik Pitkänen, Elias Savisaari sekä Liiton sihteeri ja eräät kuuromykkäin opettajat. Erikoisesti on mainittava hra Savisaaren esitelmämatka kesällä, jolloin hän esitelmöi Ahvenanmaalla, Tampereella, Vaasassa, Seinäjoella, Hämeenkyrössä, Ikaalisissa ja Alavudella haaraosastojemme järjestämissä kokouksissa.

Varsin huomattavaan ja suurenmoiseen yritykseen on Porin haaraosasto uskaltanut ryhtyä, kun se asianomaisella luvalla, on toimeenpannut yleisen rahainkeräyksen oman talon rakentamista varten Poriin. Laajan Satakunnan seuduilla asustaakin suuret joukot kuuromykkiä, joitten henkisille y. m. harrastuksille oman kodin saanti olisikin tuiki tarpeellinen. Asia on tietenkin vasta alullaan, mutta porilaisten innokkaissa käsissä voi se kerran toteutuakin.

Liiton keskushallituksen päätöksen mukaisesti ovat jäsenet rouva Elma Ignatius, hra John Sundberg ja pastori H. Nyberg lähetystönä käyneet sekä opetusministerin että kouluhallituksen ylijohtajan ja aisti-vialliskoulujen tarkastajan puheilla esittämässä Suomen kuuromykkäin nimessä pyynnön, että Pietarsaaren lakkautettavan kuuromykkäinkoulun rakennukset ja tonttima, jotka valtio omistaa, vastaisuudessakin käytettäisiin kuuromykkäin valistamista ja hoitoa edistäviin tarkoituksiin sekä jättivät tätä asiaa koskevan kirjallisen selostuksen yllämainituille henkilöille. Kun sosiaalimisteriössä parhaillaan on pohdittavana kysymys k. m. vanhainkotien perustamisesta kuuromykkäille toivomme Pietarsaaren koulun rakennusten mahdollisesti silloin tulevan huomioon otetuksi.

Viime kevään kuluessa päätti keskushallitus toimeenpanna kirjoituskilpailun koulunkäyneitten kuuromykkäin kesken herättääkseen heissä harrastusta henkisten kykyjensä kehittämiseksi. Kunkin osanottajan tehtävänä oli laatia omaperäinen kirjoitelma aiheesta: "Mitä hyötyä ja mitä vahinkoa minulle on kuurodestani?" Sen lisäksi tuli kunkin lähettää vielä toisenkin kirjoituksen jostakin vapaasti valitsemastaan aiheesta. Palkintoina luvattiin 300, 200 ja 100 mk. Ensimmäisen määrärajan loppuessa oli osanottajia ilmaantunut vain 3. Sen johdosta pitennettiin kilpailuaikaa v. 1929 loppuun. Näin saatiin yhteensä 7 osanottajaa, mikä on odottamattoman vähäinen lukumäärä.

Arvostelijoiksi pyydetty kirjailija S. Paulaharju Oulusta, opettaja J. K. Palomaa Turusta ja johtaja, maisteri U. Kahma Kuopiosta sekä opettajatar Maiju Kantele Helsingistä arvostelevat kirjoituksia parhaillaan, joten tulokset eivät vielä ole selvillä, mutta julkaistaan ne Kuuromykkäin Lehden huhtikuun numerossa.

Jo parin vuoden ajan vireillä ollut hanke oman lipun saamiseksi Suomen kuuromykkäinliitolle on viime vuoden kuluessa saatu onnelliseen päätökseen. Uusi, oma lippumme vihittiin juhallisesti tarkoitukseensa neljännen pohjoismaisen kuuromykkäin kong-

ressin yhteydessä. Piirustukset lippua varten on laatinut kuuro kivipiirtäjä Lauri Mikkola ja sen valmisti rouva Hanna Loimaranta. Sen hinta on liki 2,700 mk., mikä summa on saatu kokoon lahjoina haaraosastoilta sekä loput Liiton omista varoista.

Viimekesäisen kongressin yhteydessä järjestettyihin pohjoismaisiin kuuromykkäin urheilukilpailuihin kunniapalkinnoiksi parhaimmalle urheilijalle lahjoitti Liittomme uushopeaisen 706 mk. arvoisen kirjoitus-telineen.

Tärkein osa Liittomme toiminnassa kuluneen vuoden aikanakin on ollut sen äänenkannattajain, "Kuuromykkäin Lehdessä" ja "Tidskrift för Dövstumma" julkaiseminen. Kumpikin on ilmestynyt kerran kuussa, edellinen 12- ja joskus 16-sivuisena, jälkimmäinen 8-sivuisena. Samoin on Liitto julkaissut omat joululehtensä suomen- ja ruotsinkielellä, kuten ennenkin. Suomenkielisiä julkaisuja ovat toimittaneet herra R. Pitkänen ja past. H. Nyberg, ruotsinkielisiä neiti Sigyn Heikel ja past. Nyberg.

Liitto on saanut valtionavustusta 10,000 mk., mikä summa on käytetty äänenkannattajain kustannuksiin.

Liiton keskushallitukseen v. 1929 kuuluivat seuraavat henkilöt: rouvat Elma Ignatius ja Ida Mouton, herrat V. Forsius puheenjohtajana, John Sundberg, Eino Karilas, Axel Norstedt, Rurik Pitkänen, Vilho Salovaara sekä H. Nyberg varapuheenjohtajana ja sihteerinä. Varajäseniä olivat: rouva Helmi Nyberg, herrat Jussi Luomajoki ja Fr. Schoulzt. Keskushallitus on kokoontunut 5 kertaa.

H. Nyberg,
sihteeri.

K U T S U

Suomen kuuromykkäinliiton vuosikokoukseen Helsingissä maaliskuun 23 p:nä 1930

Suomen kuuromykkäinliiton keskushallituksen päätöksen mukaan pidetään mainitun Liiton vuosikokous Helsingin k.m. yhdistyksen huoneustossa Liisank. 27 maaliskuun 23 p:nä alkaen klo 13.

Tähän kokoukseen, jossa käsitellään sääntöjenmukaiset vuosikokoukselle kuuluvat asiat, kutsutaan Liiton haaraosastoja ja sen yksityisiä jäseniä saapumaan. Haaraosastojen edustajat olkoot varustetut laillisilla valtakirjoilla, joihin on merkitty kunkin haaraosaston jäsenluku. Liiton rahastonhoitaja maksaa 50 % matkapiletin hinnasta yhdelle valtuutetulle odustajalle kustakin haaraosastosta. Vuosikokous aletaan hartusherkeillä k.m. kirkossa maalisk. 23 p:nä täsmälleen kello 11. Liiton keskushallituksen ja Helsingin k.m. yhdistyksen toimesta pidetään n. s. esitelmäpäiviä maaliskuun 24—25 päivinä, joihin edustajat ja muut osanottajat ovat tervetulleet.

Eroamisvuorossa Liiton keskushallituksesta tällä kertaa ovat rouvat Ida Mouton, herrat E. Karilas ja R. Pitkänen, sekä varajäsen, rouva Helmi Nyberg.

Eroamisvuorossa lisätystä keskushallituksesta ovat neiti *Alice Vesterlund* Porvoosta ja hra *Lauri Vainola* Hausjärveltä, sekä varajäsen *Antti Jokelainen* Kuopiosta.

Keskushallitus.

OLISIKO KORKEAMPI OPPILAITOS SUOMEN KUUROMYKILLE MAHDOLLINEN?

Nykyään ovat eräät kuuromykät alkaneet harrastaa korkeamman oppilaitoksen saamista Suomen kuuromykillle. Asiaa koskevissa kirjoituksissaan he vetoavat siihen, että sellaisia on Amerikassa ja Saksassa ja että Suomen kuuromykätkin tarvitsevat sellaista, jotta kehittyneimmillä ja lahjakkaimmilla heistä olisi tilaisuus saada entistä parempi koulusivistys, parempia toimeentulomahdollisuuksia sekä olisivat samalla kukin paikkakunnallaan valistajina ja ohjaajina heikomille ja vähemmän kehittyneille kohtalotovereille. Kieltämättä ovatkin Suomen kuuromykkäin opetusolot alhaisella kannalla ja kuuromykkäin yleisivistys sen mukainen. Kuuromykkäinkoulujen kurssi vastaa suunnilleen kansakoulujen kurssia, eivätkä lahjakkaimmakaan kuuromykät voi saada sen korkeampaa koulusivistystä. Samaan aikaan on kuulevilla vähän kaikkialla yhteiskouluja ja lyseoita, pari kolme yliopistoa sekä erinäisiä ammattikorkeakouluja. Maan työväestölläkin on muiden opiskeluahtajensa lisäksi työväenopistoja sekä akatemiensa. Kaikkialla opiskellaan ja tehdään valistustyötä ja mennään eteenpäin tiedon ja taidon sekä tieteen ja taiteen ynnä käytännöllisen elämän aloilla. Mutta kuuromykät ovat pakostakin jääneet ikäänkuin paikallaan polkemaan. Voi, miten kauas jälkeen ovatkaan jääneet! Ja vain kohtalonsa oikusta!

Sanoin kohtalonsa oikusta! Sillä siinähan se on asian ydin, se mikä asettaa heille ylipääsemättömiä esteitä korkeampaan kehitykseen. Se myös estää heidän kouluolujensa parantamista. Heidän korkeammasta sivistyksestä osattomaksi jäämisensä ei riipu yksistään siitä, etteikö yhteiskunta, valtio, tahtoisi pitää parempaa huolta kuuromykkäjänsensä kouluuttamisesta. Synnä on enemmän heidän oma onneton kohtalonsa, heidän kuuromykkyytensä, joka aiheuttaa monia vaullinaiisuuksia henkisessä kehityksessä ja lahjakkuudessa. Surullinen tosiasia — se täytyy myöntää — on, että suurin osa heistä on henkisiltä lahjoiltaan ja kyvyiltään niin heikkoa, että he eivät jaksaa täydellisesti oppia sitäkään vaatimatonta oppimäärää minkä kuuromykkäinkoulut voivat tarjota. He voivat kyllä käydä koulunsa läpi, mutta heidän oppimisensa jää vaullinaiseksi ja puutteelliseksi. Ainoastaan muutamit kehittyneemmät ja lahjakkaammat oppivat täydellisesti koulun tarjoaman oppimäärän ja siinä

sivussa paljon enemmänkin, lukemalla paljon muuta kuin koulukirjoja. Jos kaikki oppilaat olisivat yhtä kehittyneitä ja lahjakkaita, olisivat kuuromykkäin puhekoulut aikoja sitten omalla painollaan kehittyneet keskikouluiksi tai ainakin vastaamaan 5 luokkaa yhteiskoulua tai lyseoita. Mutta ne vähemmän kehittyneet ja heikommat, oppilaitten valtava enemmistö, ovat aina olleet ja tulevat vastakin olemaan "jarruna". Niin jää kuuromykkäin opetus "Abrahamin aikuiselle" kannalle, kuten eräs arvostista kirjoittajista suvaitsi sanoa. Olkoon koulu ja opettajat kuinka hyviä ja eteviä tahansa, ei siitä ole paljon apua kun on kysymyksessä heikosti kehittyvät oppilaat. Hyvänkin opettajan työn tulokset riipuvat viime kädessä siitä, lankeaako hänen kylvämänsä siemen hyvään ja hedelmälliseen vaiko hedelmättömään tahi huonosti kasvavaan maaperään, kuvaannollisesti sanoen.

Mutta ei voi oppilaitakaan syyttää. Eiväthän he voi mitään vialleen, synnyntäiselle tahi lapsuudessa saadulle kuuroudelleen. He eivät ole koskaan saaneet kuulla puheääntä eivätkä siis ole lapsuudessaan saaneet kaikkein ensimmäisimpiä opin alkeita kodin ja ympäristön piirissä, kuten kuulevat ja myöhemmin kuuroutuneet lapset. Siten on heidän opettamisensa puhumaan ja virheettömään ajatteluun äärimmäisen vaikeata ja kärsivällisyyttä kysyvää työtä. Ainoa parannus, mikä heidän opetuksessaan on ollut mahdollista, on ollut se, että etevämmät ja kehittyneemmät on jaettu A-luokkaan, heikommat B- ja C-luokkiin. Tämä uudistus toimitettiin jo yli 20 vuotta sitten. Suuria tuloksia ei tästäkään parannuksesta ollut, sillä A-luokkalaisetkin ovat aina olleet keskinkertaisia, jos kohta kehittyneempiä kuin B- ja C-luokkalaiset. Todelliset lahjakkaat, sellaiset, jotka vastaisivat kuulevien kehitystasoa, ovat kuuromykkäin keskuudessa hyvin harvinaisia.

Kaiken sen perusteella mitä yllä on sanottu, on kuuromykillä vielä paljon opittavaa nykyisissäkin kuuromykkäin kouluissa. He eivät olisi kypsiä korkeampaan oppilaitokseen, vaikka kouluaikaa nykyisissä kouluissa pidennettäisiinkin.

Mitä tulee niihin lahjakkaimpiin, joita varten oikeastaan on ajateltu korkeamman oppilaitoksen aikaansaamista, niin he ovat niin harvinaisia, ettei niin vähälle joukolla ole mahdollista saada mitään erityistä oppilaitosta, jonka kustannukset ja ylläpito, opettajien palkat y.m. nousisivat niin suuriin summiin muutamaa harvaa oppilasta kohden, ettei se olisi mahdollista rikkaimmissakaan maissa. Sellaisissa suurissa maissa kuin Amerikassa ja Saksassa, joissa kuuromykkäin on kymmenin tuhansin ja joukossa suhteellisen paljon hyvin lahjakkaita, ovat korkeammat oppilaitokset kuuromykillle mahdollisia. (Minä en tiedä onko Saksassa kuuromykillä korkeampi, lyseoita vastaava oppilaitos, ainakaan julkisuudessa siitä ei ole näkynyt mitään varmaa tietoa. Mutta voihan sellaisessa maassa, sivistyskeskuksessa, erikoisen lahjakas ja eteenpäin pyrkivä kuuromykkä päästä ylioppilaaksi

itseopiskelulla, kirjeopiskelulla tahi muulla tavoin, kuten esim. pappi Sutermeister Sveitsissä.) Mutta Suomessa on vähän kuuromykkäitä. Ainoastaan 3,000—4,000 ja niistä suhteellisen vähän lahjakkaampia. Viimeisten 30 vuoden aikana on kuuromyökkäinkouluista päässyt lahjakkaita oppilaita arviolta noin 30—50. Ei siis kahtakaan vuotta kohden. Luku on ehkä liian suuri, kuten kuuromyökkäinlehtien toimittajat ehkä tietänevät heille saapuvista avustuskirjotuksista päätellen. Mutta vaikka liioittelisimmekin luvun suuremmaksi, ei se sittenkään jaksapa paljoa kohota vuotta kohden jo otettakoon vielä huomioon, että varsin pieni osa heistä olisi ollut tilaisuudessa pääsemään korkeampaan oppilaitokseen jos sellainen olisi ollut. Kun ei voida olettaa, että lahjakkaampien kuuromykkien luku vastaisuudessa lisääntyisi ja ottaen huomioon, etteivät kaikki olisi tilaisuudessa pääsemään, ei korkeampaan oppilaitokseen hyväksyttäviä pyrkijöitä olisi kuin pari kolme, parhaassa tapauksessa neljä tai viisi. Alkuvuosisiksi voisi kyllä koota enemmän jo koulunsa lopettaneista, mutta entä sitten? Vähemmän lahjakkaiden ottaminen oppilaslun täydentämiseksi ei olisi tarkoituksenmukaista. Siitä olisi vaan haittaa. Ei myöskään vetele oppilaitoksen kytkeminen kuuromykkäin ammattikoulun yhteyteen.

Tämän yhteydessä ei ole tarpeen kosketella asian muita käytännöllisiä vaikeuksia. Kun oppilaita ei näytä olevan riittävästi, raukeaa asia siihen.

Moni lukijoista ehkä ihmettelee, miksi minä olen muuttanut kantaani, kun aikaisemmin olen kirjoittanut korkeamman oppilaitoksen puolesta. No niin. Asiaa uudelleen ajatelllessani olen tullut toisiin tuloksiin. Oppilaitoksi kelpaavia olisi liian vähän, joten sen toteuttaminen ajatellussa muodossa ei ole mahdollista.

Ainoa mikä nuorien lahjakkaampien kuuromykkäin korkeamman koulutuksen hyväksi on toteutettavissa, on, että johonkin kuuromykkäin puhekouluun järjestettäisiin 2-vuotinen jatko-opisto. Tässä muodossa se tulee paljon halvemmaksi ja sallii oppilaslun vähäisyyden. Mutta tästä enemmän joskus toiste.

I. Ojala.

ESITELMÄPÄIVÄT LAPPEENRANNASSA

Ensimmäiset esitelmäpäivänsä vietti Lappeenrannan Kuuromyökkäinyhdistys helmikuun 8—9 päivinä. Kokoonnuttiin Lappeen Seurakuntatalossa lauantaina 8 p. klo 18. Saapuvilla oli puolentoistakymmentä kuuromykkää ja joukko kuulevia yhdistyksen jäseniä.

Tilaisuus alettiin virrellä, jonka jälkeen yhdistyksen puheenjohtaja rouva *Mandi Tiili* avasi esitelmäpäivät kauniilla ja lämminhenkisellä tervehdyspuheella, minkä pastori Myyryläinen tulkitsi kuuromykkille. Vapaitten puhevuorojen jälkeen puhui kirk-

koherra *Kivekäs* rukouksesta, mikä on yhtä tärkeä sielulle kuin hengitys on ruumiille. Tämäkin tulkittiin viittomakielelle. Pastori *Otto Myyryläinen* selosti, millä kannalla kuuromykkäin köyhäinkotiasia nyt on, nimittäin ennallaan, mistä kimpautuneena pastori, asian alkuunpanija, oli ryhtynyt nykimään suuria herroja hereille, sillä kuuromykkät odottavat kaikkialla omaa vanhuudenkotia, missä saisivat sopivaa hoitoa raihnaiselle ruumiilleen ja myöskin sielulle, ja mistä olisi paljon muutakin hyvää kuuromykkämaailmallemme. Virsi 300 päätti tilaisuuden, jonka jälkeen osanottajat hajautuivat asuntoihinsa.

Sunnuntaina 9 p. piti pastori Myyryläinen klo 10 jumalanpalveluksen, saarnaten aiheesta: "Kylväjä läksi kylvämään".

Jumalanpalveluksen jälkeen jatkettiin esitelmäpäiviä. Suomen Kuuromyökkäinliiton lähettämänä esitelmöi hra *R. Pitkänen* J. L. Runebergista, Suomen kansallisrunoilijasta. Pastori Myyryläinen esitelmöi aiheesta: Sivistys ja kristillisuus. Rouva *Mandi Tiili* puhui siitä, milloin ihminen on onnellisin. Tri *Godenhjelm* piti esitelmän ihmisen verenkierrosta. Kuulevien esitelmät tulkitsi pastori Myyryläinen kuuromykkille helppotajuisesti.

Klo 17 oli Seurakuntatalo ääriään myöten täynnä harrasta kuulevaa yleisöä esitelmäpäivien lopettajaisissa. Aluksi laulettiin virsi. Pastori *Muukkonen* puhui kauniisti ja vaikuttavasti 119 psalmin johdosta. Nuorten kristillinen kuoro esitti laulua. Rouva *Mandi Tiili* piti tervehdyspuheen, jossa hän selosti kuulevalle yleisölle esitelmäpäiviä, niiden ohjelmaa ja tarkoitusta. Kuuromykkäin kuoro esitti virren 34, mikä tulkittiin kuuleville. Pastori *Otto Myyryläinen* puhui kuuromykkäin opetuksesta ennen ja nyt, tehden yleensä kuuromykkäin sivistystoimintaa tunnetuksi. Rouva *Elin Leppänen* lausui runon ja hra *Pitkänen* puhui kuuromykkäin yhdistystoiminnasta maan pääkaupungissa. Loppuvirren jälkeen poistui yleisö ja kuuromykkät saivat monta sydämellistä kädenpuristusta kuulevilta ystävällisiltä ihmisiltä, jotka varmaan tämänkin tilaisuuden kautta olivat oppineet ymmärtämään hiljaisia ja suljettuja kanssaihmissiään.

* * *

Lappeenrannassa on erinomaisen hyvä k.m. yhdistys, joka monella tavoin koettaa auttaa ja hyödyttää kuuromykkäitä. Siinä on paljon lämminsydämisii kuulevia ihmisiä jäseninä. Puheenjohtaja rouva *Mandi Tiili* on työskennellyt kuuromykkäin hyväksi jo hyvin kauan, vaikkei hänellä ole ketään k.m. omaisia, jotka olisivat johtaneet hänen tiensä kuuromykkäin luokse. Hän on vain lämpimän sydämensä vaatimuksesta ottanut auttaaksensa näitä elämän varjopuolella olevia, jotka ovatkin häneen hyvin kiintyneet, eikä syyttä.

Eräs lappeenrantalainen k.m., Kaukaan tehtaalla asuva, *Ville Laitainen* ansaitsee myöskin mainintaa. Hän astui Kaukaan tehtaitten palvelukseen v. 1906

YHTÄ JA TOISTA MAAILMALTA

Vilho Salovaaran haastattelu. (Jatk.)

Tiistain nähtävyyksistä mainitsen suuren krematorion (ruumiinpolttolaitos) siihen kuuluvine erikoisine kappelineen, missä säilytetään vainajien tuhkaurnat. Sellaista ei meillä Suomessa ole, vaikka onkin Helsingissä krematorio. Polttohautaus näkyy tanskalaisten k.m.:ienkin keskuudessa olevan varsin suosittu. — Erään kadun päässä näkyi ihmeellinen rakennus. Jättiläisurkujen tavoin kohosi siinä *Grundvigin kirkko* kohti korkeutta. Mitättömältä muurahaiselta näytti ihminen tämän rakennustaiteen mestariluoman juurella. Suuri Bispebjergin sairaala on siitä huomattava, että siellä on m. m. käynyt meidän oma presidenttimme katselemissa. Vastaanotto-osastossa toimitetaan ensin tarkka tutkimus potilaan sairauden laadusta ja sitten siirretään potilaat tunteita myöten konevoimalla eri osastoille. Siellä oli myöskin ollut k.m.:iä hoidettavana. Sisään en päässyt katselemaan. Köpenhaminan Raatihuoneessa oli merkillinen hissilaitos. Läpi kerroksien kulkee ylös ja alas taukoamatta katkeamaton ketju parin metrin korkeudella toisistaan olevia tasoja. Kun halutaan mennä johonkin kerrokseen asialle, pidetään varalla

rullasorvariksi, toimien 11 vuotta siinä ammatissa. Senjälkeen hänet siirrettiin paremmin palkattuun työhön selluloosatehtaan koneosastolle, missä on jo toiminut 12 vuotta. Uskollista, kunnon työmiestä on tehtaan johto palkinnut rakennuttamalla viime kesänä hänelle uuden yhdenperheen asunon, mistä tässä on kuva. Mökki on punaiseksi ja valkoiseksi maalattu, kodikkaan näköinen, havumetsän laidassa, sisältäen kaksi huonetta ja keittiön. Villen ei tarvitse maksaa mitään vuokraa, vaan ainoastaan sähkövalosta vähäsen. Hänellä on laaja perunamaa, mistä saa juurikasveja koko vuoden varaksi. Pieni perhe: Ville, Lyyli-emäntä ja kaksi lasta elelee mökissään tyytyväisenä. Tässä on esimerkki kuuromykille siitä, että uskollisesti työnsä tekeville oikeudenmukainen isäntä antaa huolettoman toimeentulon.

Ville Laitaisen koti

sitä silmänräpäystä, jolloin hissitaso on lattian tasalla, astutaan ylöspäin nousevalle tasolle ja määräkerroksen kohdalle tultua poistutaan kiinteälle lattialle. — Glyptoteekissa (kreikkalainen rakennus, jossa säilytetään kuvanveistoksia) oli tärkein nähtävyys Egyptistä tuotu 5,000 vuotta vanha muumio arkkuiineen. Muumioarkkuja on kyllä Helsingin Kansallismuseosakin, mutta ne ovat tyhjiä. Frelsus-kirkon (Kristuksen kirkko) torniin kapusin myöskin. Tornin

Köpenhaminan K.m. Yhdistyksen jublasali

sisällä olevia portaita nousiin kupoolin alaosaan saakka ja sitten noudatettiin kupoolin ulkopintaa kiertäviä portaita aina palloon saakka, mistä avautui mahtava näköala joka taholle. — Kuuromykkänaisten työkodissa oli 30 naista työssä. Pyykinpesu ja silitys oli heidän tärkein tehtävänsä. Koneita käytettiin paljon helpottamaan raskasta työtä. Työntekijät saivat myöskin kesäloman täydellä palkalla. Vanhuuden tullen laitoksessa palvelleet naiset pääsevät omaan vanhainkotiinsa rauhassa elämänsä iltaa viettämään. Tämä työkoti on perustettu jo v. 1869. Sen yhteydessä oleva Vanhainkoti ylläpidetään lahjoitetun pääoman korjoilla.

Olisi niin paljon nähtävyyksiä, jotka kuitenkin täytyy sivuuttaa, koskei muuten tämä juttu loppuisi koskaan. Mainitsen enää vain Marmorikirkon, jota oli rakennettu kokonaista 200 vuotta ja valmistui v. 1890. Ainoastaan kirkon sisus oli marmorilla. Luonnollisesti hyvät köpenhaminalaiset olivat ylpeitä tästä pitkäaikaisen kärsivällisyyden ja työn tuloksestaan.

Eihän se pienen valtakunnan kuningas nykyoloissa kovinkaan komeasti asu. Kuninkaallinen Amalienborgin linna olikin vain tavallisen näköinen talo torin varrella ja sen portilla seisoi pari vahtisotilasta vanhanaikaisissa karvalakeissaan. Minut valokuvasi oppaani yhdessä toisen vahtisotamiehen kanssa muistoksi siellä käynnistäni.

Torstai-iltana halusin käydä K.m. Y:n talossa olevaa Vanhainkotiä katsomassa, mutta valitettavasti se oli myöhäiseen aikaan mahdotonta. Pääsin vain tervehtimään leskirouva Schultzia. Hänen miehensä Frantz Ch. Schultz oli syntynyt Itävallassa 1845 ja kuoli Köpenhaminassa 1928. Toimi yhdistyksen rahastonhoitajana 29 vuotta, ollen sen perustaja-

Köpenhaminan K.m. Yhdistyksen ravintolabuoneusto

jäseniä. Ainoastaan tämän esimerkillisen k.m. vanhuksen kuva on saanut kunniapaikan K.m. Yhdistyksen juhlasalin seinällä.

Senjohdosta, että olin tavallaan "jäniksen passilla" tullut Tanskan valtakuntaan, olin hieman levoton pois pääsemiseni suhteen. Siksi kävin Köpenhaminan kauniissa poliisitalossa ottamassa selkoa siitä, kuinka maan järjestysvalta asiaan suhtautuu. Pitkän etsimisen perästä löysin asianomaisen virkamiehen, selitin asian (tietysti tanskalaisen tulkin kautta) ja sain kohteliaan vastauksen, ettei haittaa mitään, kyllä kotiin pääsee.

Tein rautateitse retken maaseudulle Lyngbyyn (kauppala, 10,000 asuk.), missä on Kruununprinssin linna. Täältä toista tietä palattuani tuli asuntooni, herrasväki Elbjørnin luo, hra Westphall. Hänen kanssaan juttellessa aika meni klo 24 saakka, jolloin vieras poistui, ja pääsin nukkumaan.

Lauantaina pakkasin tavarani ja ajoin autolla Vapaasatamaan S/S Vellamoon. Taivas oli pilvinen. Lukuisia k.m.:iä oli saattamassa minua. Tupakkaa lahjoitettiin minulle, toipa eräs ystävällinen naisihminen punaisia — ruusujakin. Kello 12 läksi Vellamo laiturista, taivas rupesi vihmomaan vettä ja niin jäi taakse iloinen Köpenhamina kaikkine ystävällisine ihmisineen, joiden parissa olin viikon viettänyt.

Kerrassaan ensiluokkainen, uusi höyrylaiva Vellamo oli oivallinen koti niinä parina vuorokautena, minkä matka Helsinkiin kesti. Merimatka oli erittäin ihana, paikoin meri päilyi aivan peilikirkkaana. Ja muutenkin oli ulkomaanmatkani kokonaisuudessaan erinomaisen onnistunut, niin ettei minun tarvitse ollenkaan katua matkalle lähtöäni.

Mainittakoon lopuksi, että Helsingin K.m. Y:n uskollinen sihteeri, maisteri Sigyn Heikel, oli ollut myöskin Köpenhaminassa käymässä, lähtien sieltä kotimatkalle samalla hetkellä kuin minä saavuin Köpenhaminaan. Tämän sain vasta jälkepäin tietää, lopetti haastateltavamme.

VAASASSA pitää kuuromykkäin pappi Nyberg jumalanpalveluksen ja H. ehtoollisen vieton kuuromykkäille sunnuntaina maaliskuun 9 p:nä. Tarkemmin ilmoitetaan ajasta ja paikasta Vaasan kuuromykkäille kirjallisesti.

Vilho Salovaara Köpenhaminassa kesällä 1929

KUNNIAVELKA

Kurikan entisen kuuromykkäinyhdistyksen jäsenet ovat Elisabeth Elfvingin hautakiveä varten lähettäneet allekirjoittaneelle 200 mk. Täten ovat mainitut kuuromykkäät muistaneet suorittaa kunniavelkansa, sillä Kurikassahan E. Elfving pääasiassa vaikutti. Kiitos Teille Kurikan k.-mykkäät.

I. Mouton.

KIRJOITUSKILPAILU

Kirjoituskilpailuun, jonka K. m. liiton keskushallitus toimeenpani, ilmoitautui v. 1929 loppuun mennessä yhteensä 7 osanottajaa. Kirjoitukset ovat olleet kiertämässä palkintotuomarien luona Oulussa, Turussa, Kuopiossa ja Helsingissä. Lopullinen arvostelijain lausunto ei ole vielä valmis, joten arv. kirjoittajain täytyy vielä tyytyväisesti vähän aikaa palkintojen jakoa odottaa.

HUOMATKAA!

Sattuneesta syystä huomautamme, että kihlaus- ja vihkimäilmoituksista Kuuromykkäinlehdessä on ilmoittajien maksettava 10 mk. ja kuolinilmoituksista 20 mk., mikä maksu pyydetään liittämään ilmoituksen mukana lehtemme toimitukselle.

ARMAS FELDTIN HAUTAUS

Helmikuun 9 p. oli Hämeenlinnan kuuromykkäin yhdistyksen määrä pitää vuosikokouksensa, mutta se täytyikin siirtää ja sen sijaan se muodostui surujuhlaksi. Yhdistys sai viimeisenä palveluksena uskolliselle jäsenelleen saattaa Armas Feldtin maalliset jäännökset haudan lepoon.

Kello 13 kokoonuivat vainajan omaiset, pastori Nyberg ja melkein kaikki yhdistyksen jäsenet tyttökoululle, joka oli jär-

jestetty surutilaisuutta varten. Yhdistyksen pieni siniristilippu oli puolitangossa ja surunauhalla verhottu samoin vainajan kuva kuusen havuilla. Yhdistyksen puheenjohtaja nousi puhujan paikalle ja ilmoitti, että hän oli yhdistyksen jäsenkirjaan numeron 29, jäsen Armas Feldt, kohtaan saanut piirtää mustan ristin merkiksi, että Armas Feldt on iäksi poissa. Tulkiten samalla sen suuren surun ja kaipauksen, mitä Armas Feldt'in järkyttävä äkillinen poismeno on aiheuttanut. Puhetta kuunneltiin seisalla ja monen silmät kyynelissä. Hautajaiskahvin juotua lähdettiin kohti Hämeenlinnan hautakappelia, jossa Armas Feldt'in ruumiin siunaus tapahtui. Urkujen hiljaa soidessa surumarssia kantoivat vainajan veli ja lanko, yhdistyksen puheenjohtaja H. Ylén, asuntoveri Väinö Laakso ja urheilijaverit V. Kaurela ja I. Valtonen valkein kukin koristetun arkun kappeliin alttarin eteen katafalkille. Ensin laulettiin virsi urkujen säestyksellä. Sitten siunasi pastori Nyberg nuoren nukkujan. Saarnan aikana ei yksikään silmä kappelissa ollut kuiva, siksi sydämellinen ja harras oli puhe. Kappelista kannettiin arkku haudan poveen peitettäväksi. Omaisten laskettua seppeleensä laskivat rva Ida Ylén ja hra V. Kuusela ihanan, kieloista ja narsisseista sidotun seppeleen, jonka nauhoissa oli: Viimeinen tervehdys rakkaalle Armaallemme, opettajat ja ystävät Oulun kuuromykkäin koulussa. Hämeenlinnan kuuromykkäin yhdistyksen seppeleen laskivat hra ja rva Ylén. Seppeleen nauhoissa oli tuo ihana värsy:

Siellä ylhäällä asunnoissa
Autuaissa Jumalan
Siell' on itku murhe poissa
Siell' on ilo ainiaan
Siellä helkkyy mykkäin kieli
Kuulee korvat kuurojen
Sinne, sinne sinäkin
Murheen maasta pääsit jo.

Rva Ylén luki ja hra Ylén viittasi tekstin. Hämeenlinnan kuuromykkäurheilijat seuran seppeleen, jonka nauhat olivat vihəriäiset ja mustilla kirjaimilla (seuran väri) luki nauhoissa:

Päivätyösi sai päättymään
Levon lempeän hauta suo.
Sydämes suora ja herrtainen
Rauhan saavutti ijäisen.

Seppelettä laskiessa kiitti hra Ylén Armas Feldtiä kaikesta, mitä hän seuran hyväksi oli uhrannut.

Vielä laskivat veljekset Kaurela seppeleensä sekä hra I. Ojala puolisoineen. Haudalta palattiin yhdistykselle hautajaiskahville ja vainajan muistoa viettämään. Puheita vainajan muistolle pitivät puheenjohtaja ja k.m. pappi, joka huomautti, että yhdistyksessämme oikea veljesrakkaus edelleenkin säilyisi. Armas Feldt on poissa, mutta hänen nuori elämänsä kuin revontulien loisto on säilyvä muistossa ijäti.

"KUUROMYKKÄIN JOULUN"
ASIAMIEHILLE

Kun kaikki asiamiehemme eivät vielä ole lähettäneet maksua myymistään "Kuuromykkäin joulusta", niin emme voi vielä lehtemme tässäkin numerossa ilmoittaa palkintojen saajain nimiä. Pyydämme siis niitä asiamiehiä, jotka eivät vielä ole tilittäneet myymistään joululehtiä, tekemään sen *mitä pikemmin!*

Toimitus.

HUOMATKAA!

Kaikki lehtemme aiottu kirjoitukset, uutiset ja ilmoitukset pyydetään lähettämään toimitukselle viimeistään *ennen kuukauden viimeistä päivää.*

Toimitus.

KIRJALLISUUTTA

VILJO SARAJA: Taivas yllämme — meri allamme. Romaani nykyajan nuorista. Hinta 25:—, Kustantaja Kirja.

Nykyajalle ominainen kuumeinen elämän tahti, jazzinuorikaisten ja taiteilijain elämän tyhjyys alkoholi- ja muine myrkkyyneen on tässä erinomaisesti kuvattu. Lisäksi siinä on jännittävyttä, kun päähenkilöt, Astri, jossa on personoitu nykyajan naisen parhaimmat ominaisuudet ja tarmo sekä näyttelijä Rime lähtevät vapauttamaan edellisen sulhasta insinööri Kaltiota bolshevikkien vankikomeroista, joutuen itsekin kiikkiin, mistä kuitenkin selviävät. Kirjailijan tyylillä hyvä ja sujuva — mieluista luettavaa.

JALMARI HAHL: Yösälo. Romaani. Hinta 25:—, Kustantaja Kirja.

Äkkiä poismenneen, lahjakkaan kirjailijapersoonallisuuden jälkeensä jääneistä papereista löytynyt viehättävä, puhdas henkinen rakkaustarina, jota voidaan suositella kaikkien luettavaksi.

KUOLLUT. Helmik. 10 p:nä 1930 kuoli räätäli k.m. *Tauno Haaranen* sydämenhalvaukseen Kuopiossa. Hän oli yhtämittaa 20 vuotta Kuopion K.m.yhdistyksen jäsenenä. Käynyt Kuopion K.m. koulun.

Luonteelta hän oli hiljainen, vaatimaton ja iloinen poikamies. Kuollessaan hän oli 52-vuotias. Helmik. 17 p:nä vainaja haudattiin kaupungin hautausmaalle. Hänen haudalensa laskettiin myös Kuopion K.m. yhdistyksen kaunis seppele.

Huomautettakoon, että helmik. 9 p:n K.K.Y:n johtokunnan kokouksessa päätettiin Haaranen vapauttaa yhdistyksen jäsenmaksuista aavistamatta, että seuraava päivä oli hänen kuolinpäivänsä. — Rauha hänen tomullensa. *Ville.*

IKÄVÄ TAPATURMA. Helmikuun alkupäivinä meni k.m. työmies *Nestor Kongo* Kirkkonummen pitäjässä metsään puita hakkaamaan. Silloin tapahtui niin ikävästi että paksu puu kaatui hänen päällensä ja ruhjoi hänen oikeanpuolisen lonkkansa ja säärensä kovin pahasti. Kongo tuotiin Kirkkonummen sairaalaan, jossa häntä hoidetaan. Paroneminen kestää kauan eikä ole varmaa tuleeko hänestä enää työkykyistä miestä.

TAMPERE. Viime joulukuun 8—9 p:nä vieraili Tampereen k.m. yhdistyksessä professorin rouva *Anna Heikinheimo* Helsingistä. Sunnuntaina 8 p. klo 11 ap. pidettiin hartaushetki, muodostuen herättäväksi tilaisuudeksi, jossa rouva Heikinheimo puhui tuomiopäivän tekstin johdosta. Alussa ja lopussa hän piti rukouksen. Hänen puhettaan seurattiin vakaasti ja ymmärrettiin, sillä hän hallitsi hyvin viittomakieltä. Illalla pidetyssä illanvietossa rouva H. kertoi kertomuksen pienestä tytöstä.

Maanantai-iltana klo 19 oli Tampereen k.m. Naiskerholla ilo saada professorinrouva Heikinheimo vieraakseen. Ensiksi luettiin Beskovin kirjaa, jonka luvussa hän ystävällisesti opasti. Sen jälkeen hän esitti kauniin kertomuksen „Antamisen ilo”.

Uudenvuoden aattona oli Tampereen k. m. yhdistyksellä tavanmukainen joulukuusijuhla. Ohjelmassa oli puhe, laulu, joulurunon lausunta, kertomus, „joulupukki” sekä esitelmä, jonka piti herra *Vicci Karlstedt*. Esitelmän aiheena oli „sielu ja sen vaikutus ruumiiseen”, jota mielenkiinnolla ja ihmetyksellä seurattiin.

Tampereen k.m. y:n Naiskerho järjesti tammikuun 25 p:nä esitelmä-iltamansa. Ohjelmassa oli nti *Eva Halmeen* viittaama laulu, *S. Talvian* tervehdyspuhe ja selostus, mikä tarkoitus on naiskerholla, rouva *Kirsti Ahosen* esitelmä *Minna Canthin* elämäkerrasta, kertomukset *Sofia Helmieltä* ja *Sylvi Koskelalta*. Seurasivat 2 kuvaelmaa, joista toinen kuvasi ikävännäköistä juopon kotia ja toinen hyvinvoivan ja onnellisen, raittiin kotia.

KUOLLUT KUURORMYKKÄIN YSTÄVÄ. Viime tammikuun 27 p:nä kuoli sydäntautiin kodissaan Saltsjöbadessä Tukholman lähellä tärehtööri *Jean Nicou*. Tärehtööri *Nicou*, joka vielä oli parhaassa iässään, oli ylevämielinen ja lämminsydäminen luonne. Ollen Turun kuurormyökkäinkoulun johtajan tuttava, lahjoitti hän eri kertoina tämän perheessä käydessään, viimeksi kesäkuussa 1928, koululle yhteensä 3,000 mk. johtajan harkinnan mukaan oppilaiden hyväksi käytettäväksi. Tämä rahamäärä muodostaa nyt tärehtööri *Nicou*n nimeä kantavan rahaston Turun kuurormyökkäinkoulussa. Kiitollisuudella muistavat häntä aina tämän koulun oppilaat. Lähinnä tärehtööri *Nicou*ta suremaan jäivät hänen vaimonsa ja kaksi nuorta poikaansa. Rauhaa ja siunausta hänen tomulle!

Tampereen Pelastusarmeijan II osaston johtaja, neiti *Vahtola* kutsui kuurormykkät vieraiseen II osaston huoneustoon Kaivok. klo 18.

Kokousta johti kuurormykkäintyöntekijä apurantti neiti *Lönfnns* Helsingistä. Ohjelma oli monipuolinen. Toinen kokous alkoi klo 19,30 yleisölle. Ohjelma oli runsas: rukous, lauluja, saarna, puhe, matkakertomus y. m. Neiti *Lönfnns* hallitsi erinomaisen mestarillisesti viittomakieltä ja hänen rohkeaa ja mukaansatempaavaa esitystapansa voimakkaasti vaikutti jokaiseen „kuulijaan”.

TAMPEREEN KUURORMYKKÄINYHDISTYKSELLÄ oli vuosikokous helmikuun 16 p. omassa huoneustossaan. Ennen kokousta pidettiin hartaushetki kuurormykkille N.N.K.Y:n kauniissa ja avarassa salissa klo 12 päivällä. Siinä pastori *H. Nyberg* lauloi ja samalla viittasi virren 127, 1—4 rehtorin rouva *Sofia Länkelän* soittaessa harmoonilla. Rukouksen jälkeen piti pastori saarnan mainitun virren johdosta ja „jokapäiväisestä leivästä.” Kuurot lausivat rouva *Länkelälle* kiitoksensa luvasta pitää kokouksalia. Illalla kokoontuttiin vuosikokoukseen, jossa oli rouva *Länkelä* ja pastori *Nyberg* läsnä. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin pastori *Nyberg*. Hän alussa esitelmöi *Runebergin* „Saarijärven Paavosta”, joka tulee yhdistyksen johtokunnalle opiksi toiminnassaan.

Kokouksen sihteeriksi valittiin hra *M. Mikkolainen*. Sihteeriksi *Kirsti Ahonen* luki kirjoittamansa vuosikertomuksen, joka hyväksyttiin. Vuosikertomukseen liitettiin Naiskerhon ja Tampereen Urheilijain vuosi- ja tilikertomukset, jotka kokoukselle luettiin. Rahastonhoitaja luki tilikertomuksen, joka osoittaa säästöä vuodelta 1928 3,350:71 tuloja 7,507:70, menoja 8,710:95, säästöä 2,147:46. Tilintarkastajien, rouva *Länkelän* ja *Iivari Peltomäen*, lausunnon perusteella myönnettiin johtokunnalle vastuuvapaus.

Toimitettiin 5-henkisen johtokunnan vaali. Valituiksi tulivat *Siiri Talvia*, *Kaarlo Koskela*, *Matti Katainen*, *Kirsti Ahonen* ja *Sofia Helminen*. Tilintarkastajiksi edelleen rouva *Länkelä* ja *I. Peltomäki*.

Rouva *Länkelä* esiintoi vuosikokoukselle N.N.K.Y:n tervehdyksen ja toivoiti Jumalan siunausta.

Vuosikokouksen jälkeen johtokunta valitsi keskuudessaan *Siiri Talvian* puheenjohtajaksi ja rahastonhoitajaksi, *Kaarlo Koskelan* varapuheenjohtajaksi, *Kirsti Ahosen* sihteeriksi, *Sofia Helminen* jäsenkirjuriksi.

Tampereen K.m.-yhdistys sai Tampereen Säästöpankin Isännistöltä raha-avustuksen Smk. 2,000.—.

VIIPURIN KUURORMYKKÄ-URHEILIJAIN vuosikokous pidettiin tammikuun 26 p:nä. Vuosikokouksen puheenjohtajana toimi hra *R. Östman* ja sihteerinä *A. Suikkanen*. Kun toimintakertomus ja tilikertomus sekä tilintarkastajain lausunto päättyneeltä toimintavuodelta oli luettu, myönnettiin rahastonhoitajalle ja johtokunnalle vastuuvapaus.

Seuran puheenjohtajaksi valittiin edelleen *A. Suikkanen* yksimielisesti. Johtokuntaan jäseniksi tulivat hrat *Arvi Tolpo*, *Olli Ollikkala*, *Hannes Tuomi* ja *Ragnar Östman*; varalle hra *O. Hyttinen* ja neiti *E. Humble*. Naisosaston johtajaksi valittiin neiti *E. Humble*.

Talvikilpailuja ei pidetä lumettoman talven takia.

VIIPURI. Helmikuun 9 p:nä oli Viipurin k.m. yhdistyksen vuosikokous. Puheenjohtajaksi valittiin täksi vuodeksi herra *Aleksander Puolakka* eniten ääniä saaneena. Varapuheenjohtajaksi tuli neiti *Elviira Ampuja* ja rahastonhoitajaksi neiti *Ethel Humble*, viime vuotinen, edelleen; sihteeriksi neiti *Ella Pienonen*. Johtokuntaan tuli valituksi neidit *Ethel Humble*, *Elviira Ampuja*, *Ella Pienonen* ja rouva *Helmi Kaski* ja herrat *Olli Ollikkala* ja *Arvi Tolpo*. Varalle johtokuntaan valittiin rouva *Riikka Puolakka* ja herra *Armas Suikkanen*. Viime vuoden tilit hyväksyttiin ja johtokunnalle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus.

KUOPION K.M. YHDISTYKSEN vuosikokous pidettiin helmik. 2 p. 1930 kuurojenkoululla. Kokouksessa oli läsnä 22 jäsentä. (Jatk. siv. 34)

URHEILUOSASTO

TIEDONANTO

Rautatiehallitus on myöntänyt KUL:n hiihtomestaruuskilpailuihin saapuville osanottajille ja toimihenkilöille 50 %:n alennuksen matkalippujen hinnoissa valtionrautateilla matkaa varten Jyväskylään ja takaisin kunkin osanottajan lähtöasemalle. Tämän alen-

nuksen saamiseksi on Jyväskylään aikovain matkalippua ostaessaan mainittava alennuksesta sekä pyydettyä piletinmyyjää varustamaan piletin asianmukaisella leimauksella. Tätä lippua ei saa luovuttaa junailijalle menomatalla. Alennus on voimassa 2—15/3.

URHEILUSTA?

— Vedäpä jalkaasi nämä lapikkaat. Lähdemme kahvin jälkeen lehtimetsään. Laitetaan talveksi vatsoja. Mielihyvin suostuin. Olisihan toki vaihtelua.

Metsässä olikin viileätä ja monet tuoksut virkistivät. Me kaadoimme puita ja karsimme niistä oksat. Sidoimme ne suuriin kimppuihin ja sisko pyysi, että kantaisin niitä kotiin sillä välin kun hän etsii uusia sopivia puita. Ne viedään tallin vinnille, jossa ne sitten sidotaan vastoiksi, sanoi hän.

Otin kaksi nippua olkapäälleni. Älä ota niin paljon, varoitti sisko. Se painaa, ota yksi vain. Mitä vielä, vastasin, enkä todellakaan tuntenut painavan. Menisi tässä vielä kolmaskin. Mutta puolivälissä pihatietä tunsin, miten taakkani painoi. Olkapääni kirveli, varmaan on siitä nahka pois. Mutta en hellittänyt, vein perille asti. Mutta seuraavalla kerralla otin vain yhden nipun ja sitä seuraavalla kannoin sen sylissäni, ja niin loppuun asti, kunnes kaikki olivat vinnillä.

Kun päivällisen jälkeen hetkiseksi istuin portaille, tuli mummo viereeni. Olet väsyneen näköinen, sanoi hän. Mene aittaan lepäämään.

— Mitä vielä, sanoi sisko. Se on hänelle terveellistä, että saa vähän hommata ulkona. Tuollaiset työt vain virkistävät. Samassa veli tuli siihen. Näyttää kuin tulisi sade. Lähdetään rantaniityltä korjaamaan heinät latoon. Mennään kaikkiin, kyllä mummo hoitaa pojua.

Se työ näytti sanomattoman houkuttevalta. Kirvelevä olkapääni unhoittui. Miten ihmeelliseltä kuivat heinät tuoksuivatkaan. Pyysin päästä latoon. Tämä näyttikin ensin hauskalta hommalta, mutta kun kuorma toisensa jälkeen tuli ja kaikki piti survoa ja sotkea tiiviiseen, olikin leikki kaukana. Viimein olin niin uupunut, kun tulin ulos ladosta, etten tahtonut pysyä jaloillani. Koko ruumistani pisteli ja poltti.

— Hauskaa työtä tämä tällainen, sanoi mieheni.

— Niin sanot sinä. Mutta jos olisit raatanut koko päivän, niinkuin minä, niin toista tietäisit. Sanani olivat kiivaat ja olin vähällä purskahtaa itkuun. Mutta ukkonni päästi suuren naurun. — Kuulkaa euk-

koa, huusi hän. Hän on raatanut! Hah, hah, haa. Kaikki kokoontuivat ympärilleni ja nauroivat, nauroivat. Mutta minä löysin mummon saunanlämmityspuuhissa. Kerroin hänelle koko tuskani ja kurjuuteni, ja kuinka hän osasikin lohduttaa, ei nauranut lainkaan, vaan varoitti, etten antaisi kommentaa itseäni, vaan tekisin vain huvikseni, niin paljon kuin haluttaisi ja että aina muistaisin levätä.

Tätä mummon neuvoa seurasin sitten koko ajan aivan tarkalleen. Miten hauska ja virkistäväksi kaikki muuttuikaan. Päivät olivat aurinkoa täysi, ja nautin jokaisesta hetkestä. Saatoin milloin tahansa lähteä heinäpellolta kesken työn. Kiirehdin alas rantaan. Työnsin venheen vesille ja me pojun kanssa soutelimme välkkyvillä laineilla, ongimme ahvenia tai soudimme läheiselle niemelle. Poimimme siellä marjoja ja juoksimme kilpaa päivänpaistella nurmikolla. Eikö tätäkin saata nimittää urheiluksi, paljon paremmin kuin kaupunkien urheilukenttien hiilimurskalla juoksentelemista. Mutta kaikki, mikä on hauskaa, loppuu liian pian. Niin tämäkin viikko vierähti. Mutta se jätti jälkeensä paljon hyvää. Iloisen mielen, ruskeat käsivarret, kirvelvän niskan ja paljon, paljon kesakoita nenän päälle.

Nyt me palasimme Kuopioon ja matkustimme sieltä laivalla kaunista Savonlinnan reittiä Heinävedelle. Vietimme täällä muutamia päiviä. Poimimme marjoja ja keitimme niistä herkullista hilloa, Helsinkiin tuotavaksi. Kohtalo näytti päättäneen, että sade, joka matkamme aloitti, sen lopettaisikin. Meidän oli määrä lähteä seuraavana yönä, kun sitten iltapäivällä alkoi oikein rankka sade. Salamoivat ja myrskysivät. Vettä valui taivaalta kuin muinoin ukko Noan aikana. Kaikki näytti toivottomalta ja harmaalta, kun ajattelin sitä paria kilometriä, mikä meidän olisi käveltävä metsätietä päästäksemme valtatielle, josta autolla menisimme satamaan. Katsoin ulos. Tiet olivat vettä tulvillaan ja lisää vain tuli. Tarkastelin vaaleanharmaita kenkiäni ja huokasin. Ei Helsingin sade ollut sentään mitään tähän verraten.

Emäntä näki katseeni ja taisi kuulla huokaukseni, koska sanoi:

— Älä ole huolissasi, minä lainaan sinulle lapikkaani. Me tulemme saattamaan autoon asti, ja tuon ne pois. Vaihdat siellä ne kenkiin.

— Ah, mutta ne hierovat kantapäitäni, väitin. Minulla oli niistä jo surullinen kokemus marja-reissultani. Micheni tuli siihen.

— Vaikka vähän hieroisikin. Eihän tuo matka nyt suuri ole. Kenkäsi menisi aivan pilalle.

Kun me sitten keskiyön hämärässä lähdimme, vedin lapikkaat jalkaani. Kantapäitäni koski, mutta en puhunut mitään ja sitten monien rapakoiden yli kahlatessamme kiitin toki onneani, ettei kenkäni ollut tässä liemessä. Ja pian tämä matka kuluikin. Kärsin urhoollisesti tuskat, mitä tunsin kantapäissäni. Pääsimme maantielle ja odorimme, mutta mitään autoa ei kuulunut. Saimme vastaantuleilta tietää, että se äsken oli mennyt ohi. Nyt ei ollut muuta neuvoa kuin kävellä tämä kuuden kilometrin taival satamaan. Mutta maantie oli toki kuivempi. Aloin riisua lapikkaitani. — Älä vaihda kenkiä, sanoi saattajana ollut isäntä. Suoristamme tuosta metsän kautta. Siitä menee tie, joka on pari kilometriä lyhyempi, mutta se on aika kurainen. Poikkesimme metsään. Valitin tuskiani miehelleni. — En minä usko, että ne nyt niin kovin hierovat, ne näyttävät niin suurilta, sanoi hän. Purin hampaani yhteen ja päätin, etten enää puhuisi mitään.

Se tie tuntui pitkältä ja loppumattomalta ja tuska kantapäissäni yltyi viimein ihan sietämättömäksi. Kun vihdoinkin viimein pääsimme rantaan, istuin laiturille ja kiskoin lapikkaat jaloistani. Suuret rakot kantapäissäni todistivat tuskani tosiksi, ja ukkoni katsoi silloin minua oikein hellästi ja lupasi Kuopiosta ostaan voidetta niihin.

Kun sitten seuraavana päivänä kiipesimme Puijon rinnettä ylös, väittivät mieheni ja muut seurassa olleet sitä virkistäväksi urheiluksi. Minä huokasin salaa, mutta en toki hiiskunut mitään kantapäistäni, joita poltti ja kirveli, vaan ajattelin itsekseni, että: "se, mikä parasta on ollut, on tuskaa ja vaivaa ollut".

Petra.

(Jatk. siv. 32)

Puheenjohtaja, rva Anni Jokelainen luki aluksi toimintakertomuksen v:ltä 1929 ja rahastonhoitaja, hra Antti Jokelainen luki samoin v. 1929 tilikertomuksen. Sen jälkeen valittiin vuosikokouksen puheenjohtajaksi johtaja U. Kahma. Hän ilmoitti aluksi, että molemmat tilintarkastajat olivat poissa, joten vastuuvapauden myöntäminen johtokunnalle siirrettiin toistaiseksi.

Toimitetun äänestyksen perusteella on johtokunnan kokoonpano yhdistyksessämme v. 1930 seuraava: puheenjohtaja rva Anni Jokelainen, varapuheenjohtaja hra Antti Jokelainen, sihteerinä hra A. Hartikainen, rahastonhoitajana op. O. Hiekkala ja "salkuttomana" op. nti F. Gylling sekä varalla nti Anna Miettinen ja hra A. Holopainen. Tilintarkastajiksi tulivat op. M. Jouppe ja op. V. Lehvä, varalle nti Milja Kolari. Pöytäkirjantarkastajiksi tulivat op. nti Alma Miettinen ja op. V. Lehvä. Jäsenmaksu, 10 mk. jäseneltä, jätettiin entiselleen. Edustajaksi Suomen K.m. Liiton vuosikokoukseen valittiin hra Antti Jokelainen. Koska rva ja hra Jokelainen kuitenkin kohta muuttavat

pois paikkakunnalta, tapahtunee johtokunnan virkailijoissa muutoksia.

KUOPION K.M.-URHEILIJAIN vuosikokous pidettiin helmik. 16 p:nä 1930 kuurojenkoululla. Läsnä oli 15 jäsentä. Aluksi puheenjohtaja Antti Jokelainen lausui muutamia sanoja helmik. 10 p. kuolleen jäsenen Tauno Haarasen muistoksi. Sen jälkeen hän avasi vuosikokouksen. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin kotkalainen vierasme hra Armas Kaipiainen. Tilintarkastajain lausunnon perusteella myönnettiin johtokunnalle täydellinen tili- ja vastuuvapaus.

Koska entinen puheenjohtaja hra Antti Jokelainen muuttanut pois, niin ruvettiin valitsemaan uutta puheenjohtajaa. Toimitetussa vaalissa saivat hrat A. Hartikainen ja A. Holopainen kumpikin saman äänimäärän. Arvan kautta joutui hra Holopainen puheenjohtajaksi kuluvan vuoden ajaksi. Johtokuntaan valittiin A. Hartikainen, J. Väisänen, neidit Lempi Kemppi, Anna Miettinen ja varalle Anni Häkkinen ja hra Martti Pirskanen. J. Väisänen kieltäytyttyä johtokunnan jäsenyydestä valittiin hänen tilalleen nti Häkkinen. Tilintarkastajiksi valittiin rva Helga Hartikainen ja op. O. Hiekkala, varalle neidit Eva Toivanen ja Milja Kolari. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Anni ja Antti Jokelainen. Jäsenmaksu, naisilta 10:— ja herroilta 15:—, jätettiin entiselleen. Lisäksi valittiin huvitoimikunta, johon tulivat rva Jokelainen, Lempi Kemppi, Alina Miettinen, Milja Kolari ja J. Väisänen. Pitämässään kokouksessa johtokunta valitsi varapuheenjoht. ja sihteeriksi A. Hartikaisen, rahastonhoitajaksi Lempi Kempin, jäsenmaksujen kantajaksi Anna Miettisen ja kalustonhoitajaksi J. Väisänen. Kuopion edustajaksi Jyväskylän mestaruuskilpailuihin valittiin Vilho Hirvonen, Emil Kainulainen ja Jussi Väisänen, joka viimeksi mainittu toimii samalla etujen valvojana. Helmik. 23 p. järjestettiin hiihtokilpailut kilpa-ajoradalla klo 9 seuran naisjäsenille. Osanottajiksi ilmoittautui 4 neitosta, joista 1 keskeytti. Matka oli 3 km. tasamaata ja tulokset olivat: 1) nti Anna Kurki 18,25 min., 2) nti Eva Toivanen 18,42 ja 3) Alina Miettinen 21,25. Sää oli 4,5 ast. pakkasta ja keli mainio. Toivottavasti kuopiolaisten k.m. urheiluharrastus saadaan hieman suuremmaksi, kuin mitä se nykyisin on.

Piste.

HÄMEENLINNAN kuuromykkäin yhdistyksen vuosikokous pidettiin sunnuntaina 16 p. helmik. tyttökoululla alkaen kello 13. Sihteerin esittämästä vuosikertomuksesta ilmeni että yhdistyksen toiminta vuonna 1929 on ollut harvinaisen vilkasta. Kokouksia on ollut 6 kertaa, juhlia 4 kertaa, Herranehtollis-jumalanpalveluksia 1 kerta, kävelyretkiä 3 kertaa, johtokunnan kokouksia 14 kertaa. Juuri ennen toimintavuoden loppua sai yhdistys hommata hautajaisetkin jäsenelleen. Vuodelle 1930 valittiin puheenjohtajaksi edelleenkin hra Hannes Ylén.

Johtokuntaan valittiin rva Ida Ylén, hrat Ilmari Valtonen, V. Kaurela ja V. Vähämäki. Näistä valittiin varap. ja sihteeriksi rva Ida Ylén edelleen. Rahastonhoitajaksi hra Hannes Ylén samoin edelleen. Tilintarkastajiksi edelleen johtajatar neiti Kyllikki Sarlin ja opettajatar neiti Rauha Enkvist. Yhdistyksen jäsenten huolto y.m. hoito rva Ida Ylén, apuna hra Hannes Ylén. Vielä valittiin huvitoimikunta johon tuli 6 henkeä.

SEINÄJOEN ja sen ympäristön kuuromykkäin yhdistyksen vuosikokous pidettiin 6 p:nä tammikuuta 1930. Seinäjoen Piiriesikunnan talossa. Läsnä oli 38 kuuromykkää.

Puheenjohtajan esitettyä tavanmukaisen hartauspuheen, alkoi vuosikokous. Yhdistyksen sihteeriksi K. Somppi selosti vuosikertomuksen. Yhdistys on pitänyt 7 kokousta, niistä 1 juhla- ja 2 piirikokousta. Tilit tarkastettiin ja myönnettiin tilivapaus.

Puheenjohtajaksi tuli uudelleen maanvilj. Matti Yli-Varvi, varapuheenjoht. uudelleen K. Somppi. Johtokunnan jäseniksi valittiin Väinö Virtanen, Maritta Mannila, Hilja Yli-Varvi, varajäseniksi Matti Lahti ja Alli Hakola. Rahastonhoitajaksi valittiin Alli Hakola uudelleen. Jäsenmaksu

päätettiin pysyttää ennallaan. Sihteeriksi ja rästinkantajaksi valittiin K. Somppi. Tilintarkastajiksi tuli nyt rva Anna Sauselin ja hra Oskari Kuusisto, varatilint. rva Selma Sorsa. Pöytäkirjantarkast. nti Aini Silvasti ja hra Hannes Sorsa, varalle hra Esa Mannila. Yhdistyksessä oli viime vuonna 42 jäsentä. Uusia jäseniä liittyi, joten nyt on 49 jäsentä. Seuraava kokous päätettiin pitää Marian ilmestyspäivänä.

Klo 17 alkoi kuusijuhla. Kuusi oli kauniisti koristettu kynttilöillä ja kiiltolangoilla. Matti Ylivarvi puhui joulun merkityksestä. Janne Leivo lauloi kauniin joululaulun. Nikolai Söyrinki kertoi muistelmiansa Karl Albert Tallrothista lähes 40 vuotta sitten jolloin hän Tallrothin kanssa matkusti Vaasasta Ilmajolle pitämään k.m. kokousta. Reino Ylivarvi kertoi lasten joulun merkityksestä. Monta muuta kertomusta esitettiin, kunnes komea joulupukki tulla tupsahti iso kori kainalossa ja lausui kauniin pukin tarun ja sitten alkoi jakaa lahjojansa jokiselle. Sitten esitettiin näytelmäkappale Alli Hakolalta. Lopuksi oli merkilleikkäitä. Kello 19,30 lähdettiin asemalle ja kukin suuntasi matkansa kotikonnulleen joulun muisto mielessä. *Sihteeriksi.*

TURUN KUURORMYKKÄIN YHDISTYKSEN vuosikokous pidettiin viime tammikuun 19 p:nä. Vuosikokoukselle esitetystä vuosikertomuksesta mainittakoon lyhyesti seuraavaa:

Kuluneena vuonna, joka oli 44 toimintavuosi, on yhdistys työskennellyt Turun kaupungin ja sen ympäristön kuurormykkäin valistustyössä, pitämällä heille ohjelmallisia iltamia, juhlia, sekä toimeenpanemalla keskustelu- ja seurustelutilaisuuksia. Sitäpaitsi on se järjestänyt kuurormykkäille viime syyskuussa onnistuneet esitelmäpäivät, joissa oli osanottajia 120. — Kuurormykkäin Auttajayhdistyksen Turun paikallisosastolta on yhdistys saanut 200 mk. jouluaattoillan viettoon ja 15 kpl. Kuurormykkäin Joulua ja 5 kpl. Dövstummas Jul-lehteä jaettavaksi köyhille kuurormykkäille.

Turun Kaupungin Valtuusto on apurahana antanut yhdistykselle 3,000 mk. ja Turun Säästöpankin Isännistö 1,000 mk.

Viime kesänä Helsingissä pidettyyn pohjoismaiden kuurormykkäin kongressiin ovat useat yhdistyksen jäsenet osallistuneet ja on yhdistys kongressista Turun kautta kotimaahansa palaneille ulkomaalaisille kuurormykkäille osoittanut suurta vieraanvaraisuutta. Tämän huomaavaisuuden johdosta lahjoittivat vieraat neljäntuhat mk. yhdistykselle.

Lukalisissa on ollut Suomen Kuvalehti, Kansan Kuvalehti, Kuurormykkäin Lehti, Tidskirft för Dövstumma, Kuurojen Ystävä ja Urheilija.

Vuoden lopussa jäsenluku oli 87.

Yhdistyksen tilit osoittavat säästön edelliseltä vuodelta 33,243:96, tuloja 17,220:55, menoja 14,686:10 ja säästön vuodelle 35,778:41 markkaa. "Lesken ropo"-tili osoittaa säästöä tälle vuodelle Smk. 1,183:64. Opettajatar Loa Sahlbergin muistoraston tili osoittaa säästön tälle vuodelle 973:75 ja Wilhelmiina Kemiläisen rahaston säästä on 116:75.

Yhdistyksen puheenjohtajana on ollut opettaja J. K. Palomaa, varapuheenjohtajana, sihteerinä ja rahastonhoitajana E. Savisaari ja toimikunnan muina jäseninä ovat olleet rouvat M. Vilkki ja A. Rantanen sekä herrat A. Vilkki, J. Lehtimäki, P. Keto ja U. Lehtimäki.

Kun vuosikertomus oli luettu ja hyväksytty, esitettiin kuluneen vuoden tilit ja myönnettiin rahastonhoitajalle ja johtokunnalle täydellinen vastuu- ja tilivapaus kuluneelta vuodelta.

Sitten toimitettiin virkailijain vaalit. Puheenjohtajaksi täksi vuodeksi valittiin opettaja J. K. Palomaa Uudelleen ja varapuheenjohtajaksi E. Savisaari samoin uudelleen ja johtokuntaan rouvat M. Vilkki ja A. Rantanen sekä herrat A. Vilkki, J. Lehtimäki, J. Heino ja E. Raitanen. Tilintarkastajiksi valittiin hrat W. Kallio ja A. Forsell ja varalle hra F. Hellä ja Rouva F. Manelius. Huvitoimikuntaan valitsi kokous 16 jäsentä ja ravintolatoimikuntaan 6 henkeä.

Sitten pidetyssä uuden johtokunnan kokouksessa valittiin

sihteeriksi J. Heino, rahastonhoitajaksi E. Savisaari, jäsenmaksujen kantomieheksi ja kirjastonhoitajaksi E. Raitanen.

TURUN KUURORMYKKÄIN RAITTIUSYHDISTYKSEN vuosikokous pidettiin viime tammikuun 26 p:nä. Luettiin kuluneen vuoden toimintavuosikertomus, joka hyväksyttiin. Esitettiin tilit ja myönnettiin tilivapaus kuluneelta vuodelta. Puheenjohtajaksi täksi vuodeksi valittiin E. Savisaari uudelleen ja johtokuntaan rouvat A. Rantanen, M. Vilkki, E. Manelius ja hrat E. Raitanen, J. Lehtimäki ja J. Heino.

TURUN KUURORMYKKÄIN URHEILUSEURA "VALP-PAAN" vuosikokous pidettiin viime tammikuun 12 p:nä. Vuosikertomus luettiin ja hyväksyttiin, esitettiin tilit ja myönnettiin tilivapaus johtokunnalle. Puheenjohtajaksi valittiin arvan kautta U. Lehtimäki uudelleen, kun hän ja B. Kaski saivat kumpikin 10 ääntä, varapuheenjohtajaksi J. Lehtimäki ja johtokuntaan A. Vilkki, P. Keto, B. Kaski sekä neidit Hilda Mäenpää ja Ida Kylanpää. Tilintarkastajiksi valittiin V. Kallio ja A. Forsell, varalle E. Raitanen ja J. Viitanen.

KOTKAN K.M. YHDISTYS toimeenpani vuosikokouksen helmikuun 9 p:nä klo 12 Kotkan Pohjalla. Kokoukseen oli saapunut toistakymmentä osanottajaa, näiden joukossa oli m. m. 3 kaukaa tullutta vierasta.

Kuluneen vuoden puheenjohtaja Aili Sihvola lausui vuosikokouksen avatuksi, minkä jälkeen vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin Armas Kaipainen ja sihteeriksi Tyyne Mulli Mikkeliä.

Luettiin edellisen vuoden toimintakertomus, missä mainittiin, että yhdistyksen toiminta on ollut verraten vilkasta varsinkin kevätpuolella. Esitettiin edellisen vuoden tilikertomus ja tilintarkastajien lausunnon perusteella myönnettiin täydellinen vastuuvapaus rahastonhoitajalle ja johtokunnalle.

Kuluvalla vuodelle puheenjohtajaksi tuli valituksi edelleen rva Aili Sihvola ja varapuheenjohtajaksi Armas Kaipainen. Johtokuntaan valittiin Viljo Santaoja, Otto Heiskanen, Arvo Sihvola, Martta Berglund ja Iida Rantalainen sekä varalle Juhon Mattila ja Alma Santaoja. Tilintarkastajiksi valittiin Väinö Sihvola ja Otto Rantalainen sekä varalle Helmi Simonen.

K.m. Liiton edustajakokoukseen edustajaksi tuli valituksi Aili Sihvola ja varalle Otto Heiskanen.

Huvitoimikuntaan valittiin Armas Kaipainen, Aili Sihvola ja Martta Berglund sekä varalle Otto Heiskanen.

Ravintolatoimikunnan taloudenhoitajaksi valittiin ainoastaan Aino Vilkmän. Lainakirjaston hoitajaksi tuli Otto Heiskanen. Jäsenmaksun suuruus päätettiin pysyttää ennallaan, nimittäin miesjäseniltä 13 mk., naisjäseniltä 10 mk., näistä on 3 mk. K.m. Liitolle menevää veroa. Myönnettiin yli 20 vuotta yhdistyksen jäseninä olleille henkilöille vapaus jäsenmaksujen suorittamisesta. Kunniakirjat on jaettava v. 1932 yhdistyksen 25-vuotisjuhlassa kuudelle henkilölle.

Kuluvalla vuodelle valittiin sihteeriksi vuosikokouksen päätyttyä pidetyssä johtokunnan kokouksessa Otto Heiskanen, rahastonhoitajaksi Viljo Santaoja ja jäsenkirjuriksi Iida Rantalainen.

HELSINGIN K.M. URHEILUSEURAN 26 vuosikokous pidettiin 26 p. tammik. 1930 H.K.Y:n huoneustossa. Kokouksen alkajaisiksi seuran puheenj. Hj. Sandblom piti lyhyehkön tervetuliaispuheen, jossa hän alleviivasi m.m., että seura on saanut päättäneenä vuotena ensimmäisenä apurahan kaupungin urheilulautakunnalta ja kahta peräkkäisiä 25-vuotisjuhlia oli vietetty viime vuoden aikana. Sen jälkeen seuran sihteeriksi J. Luomajoki esitti laajan vuosikertomuksen, mistä ilmeni, että seuran toiminta kuluneena vuotena on ollut poikkeuksellisen vilkasta, vaikka kohta ei seuran urheilullinen puoli ollut tuloksellista. Sitten tilintarkastaja hra E. Karilas luki tilikertomuksen ja samalla ilmoitti yhdessä toisen tilintarkastajan hra A. Norstedtin kanssa havainneensa seuran viimevuotiset tilit joka suhteessa oikein kirjatuiksi, minkä perusteella hän ehdotti vastuuvapauden

myöntämistä johtokunnalle. Tehtyään kolme muistutusta johtokuntaa vastaan kokous myönsi sille täyden vastuuvapauden v:ltä 1929. Toimitetuissa vaaleissa puheenjohtajaksi valittiin huutoäänestyksellä uudelleen Hj. Sandblom. Johtokuntaan valituiksi tulivat hrat J. Luomajoki, V. Salovaara, ni Helvi Korhonen, hrat E. Färdig, K. Mikkola ja A. Koivunen. Varajäseniksi tulivat hrat A. Helenius, K. Rosenberg ja rva Edith Sandblom. Tilintarkastajiksi valittiin uudelleen hrat Karilas ja A. Norstedt, varalle hrat R. Pitkänen ja Aug. Virtanen. Uimaosaston johtajiksi valittiin uudelleen hrat B. Mouton ja L. Mikkola. Vaalitoimituksen päätyttyä esitettiin kokouksen keskusteltavaksi ja päätettäväksi seuran nimenmuutoskysymys. Päätettiin lyhentää nimi seuraavaksi: "Helsingin Kuuromykkäin Urheiluseura". Tällainen nimenmuutos mielestäni on käytännölliseltä kannalta katsoen turha asia. Pikemminkin olisi jokin ehdotettu hauska nimi ollut paljon parempi. Tämä oli jäänyt sikseen paikkakunnan kaksikielisyyden takia. Heti kokouksen jälkeen pitämässään kokouksessa valitsi johtokunta keskuudestaan V. Salovaaran varapuheenjohtajaksi ja rahastonhoitajaksi, J. Luomajoen sihteeriksi, ni Helvi Korhosen naisosaston johtajaksi, E. Färdigin kantomieheksi ja K. Mikkolan kalustonhoitajaksi. J. L.

H.K.Y:N SHAKKIKERHON vuosikokous pidettiin tammik. 28 p:nä 1930 k.m. yhdistyksessä. Saapuvilla oli 25 jäsentä. Tili- ja toimintakertomukset luettiin ja myönnettiin johtokunnalle täydellinen tili- ja vastuuvapaus vuodelta 1929.

Kerhon puheenjohtajaksi valittiin herra S. Månsson. Johtokuntaan valittiin varsinaisiksi jäseniksi herrat H. Sandblom, V. Salovaara, A. Honkanen ja B. Mouton; varalle A. Virtanen ja A. Helenius. Tilintarkastajiksi valittiin herrat L. Mikkola ja J. Enroos; varalle J. Lahoniitty. Valittu puh.johtaja S. Månsson esitti kokoukselle entisen johtokunnan puolesta ehdotuksen, että nimi shakkiklubi muutettaisiin shakkikerhoksi, sillä klubi ei ole puhtaasti suomalainen nimi, sekä ruotsalainen nimi shackklubb pysyisi ennallaan. Kokous hyväksyi nimenmuutoksen.

Johtokunta valitsi keskuudestaan varapuheenjohtajaksi Hj. Sandblomin, sihteeriksi ja rahastonhoitajaksi V. Salovaaran ja kirjastonhoitajaksi A. Honkasen.

Shakkiharjoitukset pidetään K.m.y:n tupakkahuoneessa tiistaisin ja lauantaisin klo 19—22. Kilpailut shakkikerhon kiertopalkinnosta alkoivat t.k. 14 p:nä toisen kerran. Osanottajia ilmoittautui 23. Heidät jaettiin kolmeen luokkaan: I luokassa 5, II 4 ja III luokassa 14 pelaajaa. Kilpailut ovat jännittävät.

JÄSENMERKKI

Pian lähestyy K. U. L:n 10-vuotisjuhla. Ne yksityiset, jotka haluavat hankkia itselleen tämän merkin, voivat lähettää tilauksensa hra Eino Karilalle, Helsinki, Linnank. 5, C. Jos maksu, 25 mk. kappaleesta ja postimaksu 5 mk., seuraa tilausta, lähetetään merkki tilaajalle. Merkin, joka on siroasti tehty ja emaljoitu, on valmistanut Osuusliike Kultaseppä r. l. Niitä myydään myös S. K. L:n vuosikokouksen aikana Helsingissä ja K. U. L:n 10-vuotisjuhlassa.

KIITOS

Eräs nimeään ilmoittamaton kuuleva, kuuromykkäin kirkon ystävä on lahjoittanut Smk. 1,000:— Helsingin kuuromykkäin seurakunnalle oman alttaritalun hankkimiseksi k.m. kirkkoon, joka on Nikolainkirkon kappelissa. Tästä jalomielisestä lahjasta, jota varmaan seuraa monet, hiljaiset esirukoukset kuurojen puolesta, pyytää Helsingin kuuromykkäin seurakunnan kirkkoneuvosto lausua sydämelliset kiitoksensa.

KIITOS

Pyydän täten lausua Turun kuuromykkäin yhdistykselle ja niille Turun ja Paraisten kuuromykkille sekä ystäville, jotka muistivat minua 50-vuotissyntymäpäivänäni arvokkailla lahjoilla ja onnentoivotuksilla, sydämelliset kiitokseni. Turussa 3. 2. 30. *William Vikstedt.*

OY. SURDUS AB:N

osakkaat kutsutaan täten varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään lauantaina 22 p:nä maaliskuuta 1930 klo 19 Helsingin Kuuromykkäin Yhdistyksen huoneistossa Liisankatu n:o 27, A, Helsingissä. Kokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen 7 §:ssä mainitut asiat. *Johtokunta.*

VIHITTY

SIIRI KURONEN LAURI IIVARINEN

Maaninka 2. 2. 30

Jumala kutsui pois hukkumisen kautta rakkaan veljemme

ARMAS FELDT'in

syntynyt Kemin maaseurak. 29 p:nä jouluk. 1907, kuoli Hämeenlinnassa 30 p:nä tammik. 1930. Suureksi suruksi ja kaipaukseksi kahdelle siskolle, yhdelle veljelle sekä muille sukulaisille, ystäville ja tuttaville.

*Aino ja Arvi Feldt,
Fanni ja A. Mykkänen,
o.s. Feldt.*

Siellä ylhäällä autuaissa asunnoissa Jumalan. Siellä on itku, murhe poissa, siellä on ilo ainiaan. Siellä helkky mykkäin kieli kuulee korvat kuurojen. Sinne, sinne sinäkin murheen maasta pääsit jo.

Katkeran surun murtamana ilmoitamme, että Herra on nähnyt hyväksi poiskutsua rakkaan

tyttäreemme ja sisaremmme

MARTTA LYYLIKIN

11. 2. 30 ollen ilonamme ainoastaan yhden vuoden ja 7 kuukautta.

Lyyli, Jubo, Eero ja Paavo Pykäläinen.